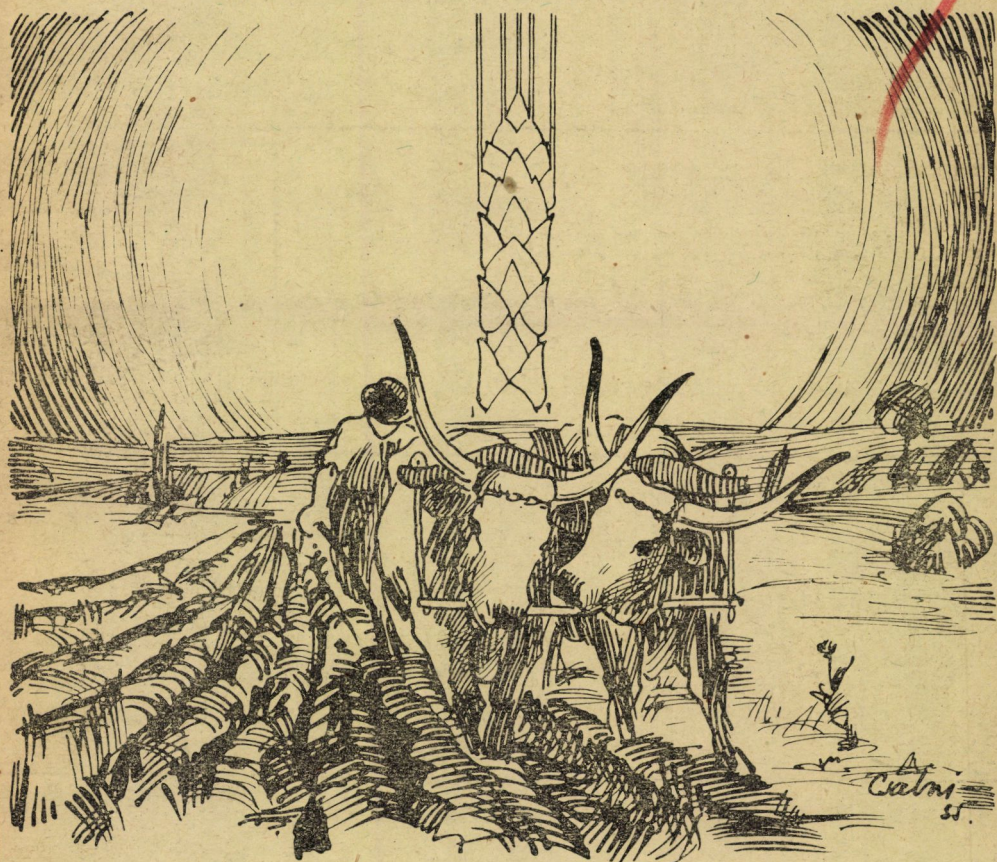

ARANYKALASZ

A SZARVASI M. KIR. TESSÉDIK SAMUEL KÖZÉPFOKÚ
GAZDASÁGI TANINTÉZET GAZDASÁGI ÖNKÉP-
ZÖKÖRÉNEK LAPJA

Főszerkesztő:

Krausz Gyula

N.é.n.

Felelős szerkesztő:

Z. Györi István

N.é.n.

Főmunkatársak:

Kis István · Simon Imre · Kocsis Lajos · Mészáros András

N.é.n.

N.é.n.

III.é.n.

III.é.n.

Szarvas község kertészete és faiskolája

* *

Szállít gyümölcsfákat (alma, körte, szilva, kajszinbarack, őszibarack), **bokor** és **magastörzsű-rózsákat** és **dísfákat** (hárs, platán, szil, kanadai- és jegenyenyár, gömbakác és acérfélék.)

* *

A faiskola a M. Kir. Növényélet és Kórtani Állomás állandó ellenőrzése alatt áll.

BÁRÁNY BÉLA VASKERESKEDŐ

Telefon 120 **SZARVAS** Telefon 120

Vas, szerszám, épület- és bútoralakítások, háztartási cikkek, festékek, olajok, lakkok raktára.

DONNER ÁRPÁD FARAKTÁRA, SZARVAS

Állandóan raktáron tart mindenféle épületfát és építkezési anyagot. Legolcsóbb beszerzési forrás, kiváló minőség.

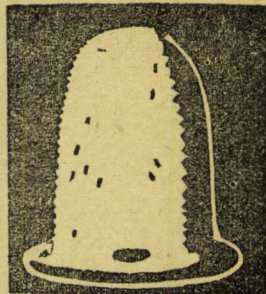
A Mezőgazdasági Közraktárak R.-T.

tárházai (telefon 15.) a vasútállomással szemben, elfogad mindennemű terményt és árut mérsékelt díjak mellett beraktározásra, amelyre a

Szarvasi Takarékpénztár Telefon 5.

előnyös feltételű kölcsönt folyósít.

A takarékpénztár ezenkívül elfogad betétet jó kamatozásra és foglalkozik a banküzlet minden ágával.

ARANYKALÁSZ

A SZARVASI M. KIR. TESSEDIK SÁMUEL KÖZÉPFOKÚ GAZDASÁGI
TANINTÉZET GAZDAIFJÚSÁGI ÖNKÉPZŐKÖRÉNEK LAPJA

MEGJELENIK HAVONTA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, M. Kir. Gazdasági Tanintézet

Előfizetési díj egy évre 3 pengő

Egy szám ára 30 fillér

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen!*

OKTÓBER 6.

Írta és a gazdaifjúsági önképzőkör diszgyűlésén elmondta: **Barabás László** IV. é. n., ifjúsági elnök.

Végigtekintve nemzetünk történetén, szomorúan megállapíthatjuk, hogy számtalan esetben voltunk kénytelenek fegyvert ragadni szabadságunkért, függetlenségünkért és ősi alkotmányunkért. A történelem lapjait gyakran áztatta a magyar hazafiak vére. E sok küzdelem között 1849. október 6-a volt a legfájóbb, a legégetőbb, de egyúttal ez gyászos büszkeségünk is. Igen, mélyen tisztelt ünneplő közönség, büszkeségünk nekünk október 6-a, mert ezzel a fényes tettel mindörökre felírtuk nevünket Európa égboltjára.

Állítsuk meg egy pillanatra a történelem rohanó szekerét, pillantsunk vissza 1849. október 6-ra. Vizsgáljuk meg, hogy mik voltak azok az erők, amelyek megacélozták a mártírok lelkét és amelyeknek következtében felemelkedtek az emberi gyarlóság fölé. Nézzük meg azt is, hogy miért kellett porba hullni az aradi 13 hősnek.

A legfontosabb erő a magyarok Istenébe vetett törhetetlen hit, mely erőt adott a bitó előtt és a vérsáncokon. A Szűz Máriás harci lobogó az „Istenért és hazáért” oly gyakran elhangzott csatakiáltások méltóképpen kifejezik népünk hitét és törhetetlen hazaszeretetét. Hit nélkül sirba omlott volna a magyar nemzet.

Szabadságszeretetünk, amely nem tűrte az osztrák jármot, önkéntelenül is a kard markolatához kényszerítette a magyart. Elfogulatlan szemüvegen vizsgálva e történelmi véres napokat, szemünkbe ötlük ez

a szó „szabadság”. Ez volt az egyik fő vétkünk. Ezért kellett október 6-án 13 aradi vértanúnak hősi halált halni. Alkotmányunkhoz, ősi jogunkhoz való kitartó szilárd ragaszkodás volt Bécsnek és a császárnak legfájdalmasabb. Alkotmányt, jogot adni annak a népnek, mely „Életünket és vérünket” felkiáltással szilárdította meg a düledező Habsburg trónt. Rettegtek attól a gondolatától, hogy alkotmányt adjanak annak a népnek, amely nagy áldozatokat hozott a dinasztíának. Fájt az, hogy a magyar szerette a hazát, szerette azt a röögöt, mely bölcsője s majd sírja lesz. Bűn volt az ő szemükben magyarnak lenni. Vétek volt az, ami erény és börtön, bitó járt az erény jutalmául. De a nemzet nem csüggedett. Az erőszak, a kínzás, a minden emberi jogok lábbal tiprása még jobban megszilárdította, összeforrasztotta a magyart. Az erőszak felett diadalmaskodott az igazság, a meg nem alkuvás és a hazaszeretet.

Kérdezem tőletek magyar ifjak, hogy hazánk mai szomorú napjaiban, éreztek-e magatokban olyan erőt, mint az aradi hősök. Mert tudjátok meg, hogy megisméltődött 1849. október 6-ika. A négy éves világháborút elvesztettük. Országunk a trianoni gyászos békeparancs következtében ismét a bitófa alá került. Hazánk feldarabolva, megfosztva, ellenségektől körülvéve áll. Testvéreink kik a határon túl szenvednek, az október 6-i gyászos nap szereplőivé váltak.

Ezekben a vészes napokban kérdezem tőletek, bíztok-e a magyarok Istenében? Hiszitek-e, hogy az Úr nem engedi elveszni nemzetünket? Higgyetek, mert a hit vigasztal és a hitből erő fakad.

Szeretitek-e a földet? Ezt a drága, jóságos magyar földet, melynek rónáin, hegyein és völgyein megtalálhatjátok őseitek pecsétjét, a mártírok véréért. Szeressétek a földet, mert akié a föld, azé az ország. A föld az, mely bölcsőtök volt s a föld az, mely sírotok lesz. Vessétek a szívetekbe azt, hogy e földön kívül számotokra nincsen hely. Az igazi feleletet majd az életekkel fogjátok megadni, de tudjátok meg már most, hogy e honban egész magyar embernek kell lenni. Magyar-nak, aki előtt az a cél lebeg, hogy boldog-

nak lássa az országot s ha veszni kell, bátran vilézől, becsületesen vesszünk el, mint az aradi tizenhárom.

Most, midőn halával és kegyelettel adózunk nemzetünk nagy vértanui előtt, csak hazafiúi kötelességünknek teszünk eleget. Mert mind hősök, vilézők s férfiak, akik fel tudták áldozni legnagyobb kincsüket a hazáért. Ők nem haltak meg, tovább élnek szíveinkben s példát mutatnak az igaz, önzetlen hazaszeretetre. Ebben a magasztos pillanatban kérem a magyarok Istenét, könyörüljön meg szegény, meggyötört hazánkon. A hősök véráldozatával szálljon a mi kérő imánk az Egek Urához, hisz „Megbűnhődte már e nép a múltat s jövőndőt”.

G A Z D A S Á G

A kenyér gyakrabban előforduló hibái és az ellenük való védekezés

Írta : Zs. Győri István IV. é. n.

Mindennapi élelmünk egyik legfontosabb anyagát, a kenyeret ugyan mindenki ismeri, de a legtöbben csak annyit tudnak róla, hogy a kenyér igen fontos táplálék, pedig a kenyérről igen sok egyéb fontos dolgot is kellene tudni. Rengeteg sokat lehetne a kenyérről írni. A sok fontos írni és tudni való közül jelenleg az egyik gyakorlatilag legfontosabb dologról, a kenyér hibáiról és az azok ellen való védekezésről szólok.

A kenyér különösen a nyári meleg hónapokban igen gyakran megromlik s nem ritkán annyira, hogy teljesen élvezhetetlenné, használhatatlanná válik. A kenyér megromlását okozó hibáknak leggyakoribb változata a **nyúlósodás**.

A kenyér nyúlósodását a *Bacillus mesentericus vulgatus* mikroorganizmus idézi elő. E bacillusok vékony, pálcikaalakú egyedekből állanak s spórákkal szaporodnak. Spóráik igen ellenállóak, még forró gőzben is hosszú ideig (5—6 percig) megtartják csirázóképességüket. A talajban, növényeken, főleg a burgo-

nyán, búzán, rozson és még sok más helyen fordulnak elő. A gabonán lévő bacillusok, még a hosszú ideig tartó raktározás alatt sem pusztulnak el, tehát a malmokba is bekerülnek a gabonával s fertőzik a liszteket. Mivel ez a bacillus a búza, rozs és egyéb gabonamagvak héján él, ezért a barna lisztek több bacillust tartalmaznak, mint a fehér lisztek. A liszt ugyanis annál barnább, minél több héjrész került bele az őrlés alkalmával.

Minthogy ezek a bacillusok Hankóczy szerint 113 C° száraz meleget 45 percig is kiállanak, a kenyér sütésénél sem pusztulnak el. A sütésnél ugyan a kemence hőfoka körülbelül 250 C°, de a kenyér belsejében a hőfok soha sem emelkedik fel 100 C° fok fölé, ennél a hőfoknál pedig a bacillus életben marad.

A nyúlósodás a kenyérenél leggyakrabban a nyári meleg hónapokban fordul elő. Ilyenkor a fertőzött kenyér bele rövid állás után nyúlós, ragadós, pókhálószerű szálakkal keresztül-kasul szőtt,

édesízű, undorító szagú s teljesen élvezhetetlen.

Mivel köztudomású dolog, hogy minden élőlénynek, így tehát a bacillusoknak is bizonyos melegmennyiségre van szükségük, hogy életműködésüket kifejthessék, ezt a melegmennyiséget kell megvonnunk a kenyértől, hogy a nyúlósodásnak elejét vegyük, annak keletkezését megakadályozzuk. A kenyeret tehát tartjuk minél hűvösebb helyen. Ezzel nemcsak a nyúlósodásnak vehetjük elejét, de egyúttal megakadályozzuk a kenyér kiszáradását is.

A nyúlósodás biztosabb elkerülése végett célszerű a kenyér tésztájának elkészítésénél a dagasztáshoz használt vízhez kevés savanyú savót vagy aludt tejet adni, hogy savanyú tésztát kapjunk. A sav ugyanis előli a bacillusokat és így megakadályozza a nyúlósodást. Az ilyen tésztából készült kenyér ezenkívül ízletesebb és táplálóbb is lesz. Nyáron főtt burgonyát se tegyünk a kenyértésztába, mert a burgonya elősegíti a kenyér nyúlósodását, lévén a burgonyán igen sok *Bacillus mesentericus* vulgatus.

A nyúlósodáson kívül a kenyérnek még egyéb hibái is előfordulnak, de mivel azok előfordulása sokkal ritkább és

így kisebb jelentőségűek, ezekkel csak rövidebben foglalkozom.

A nyúlósodás mellett a leggyakoribb hibája a kenyérnek a **penészedés**, melyet a *Mucor mucedo*, a *Mucor stolonifer*, az *Aspergillus niger*, az *Aspergillus nidulans* és a *Penicillium glaucum* nevű penészgombák okoznak. A kenyér penészedése ellen a fentebb említett savanyú tészta készítésével és a kenyér alapos kisütésével védekezhetünk, de e mellett fordítsunk gondot arra is, hogy a kenyeret ne tartsuk olyan helyiségben, ahol más penészes ételnemű (például befőtt) van, mert megfertőzi a kenyeret is.

Ritkábban fordul elő az úgynevezett **vérző kenyér**. Ezt a hibát a *Mikrococcus prodigiosus* nevű baktérium okozza, tehát nem valami természetfölötti jelenség, mint azt sokan hiszik. Ez a microorganismus a kenyér belében vörös pontok és csíkok alakjában mutatkozik. Undorító kinézésű elváltozást idéz elő ugyan a kenyérben, de az egészségre nem ártalmas.

A **kékszínű kenyér** hibát egy gyommag okozza. Ez sem ártalmas az ember egészségére.

Van ugyan a kenyérnek az említettekén kívül még több más hibája is, de mivel azok jelentősége sokkal alárendeltebb, ismertetésükre sem térek ki.

A konyhasó, mész és foszfor szerepe az állati szervezetben

Írta : Krausz Gyula IV. é. n.

Úgy az embernél, mint az állatnál a szerves anyagok mellett mindig találunk szervesetlen alkatrészeket (sókat), melyek a különböző szövetek, nedvek, továbbá az egyes szervek és különösen a csontok felépítésénél nélkülözhetetlenek. A szervezet az életműködések folyamán állandóan ad ki szervesetlen anyagokat, amelyeket pótolni szükséges.

A kifejlődött állatok csak akkor tartják meg testállományukat, kondíciójukat, ha takarmányukban a kellő mennyiségű szerves tápláló anyagokon kí-

vül annyi szervesetlen anyagot is kapnak, amennyit életműködésük alkalmával a szervezetükből kiválasztanak, azaz anynyit, amennyi a sóegyensúlyukat biztosítja. A fiatal, növekedésben lévő állatoknak ez a sómennyiség nem elég. A fejlődő szervezetben ugyanis a szerves anyagokkal együtt szervesetlen anyagok is rakódnak le, miért is a növekedéskorlatoknál a szervesetlen anyagoknak fölső mennyiségben kell a táplálékban jelenlenniük, azaz többet kell a takarmányban kapniok, mint amennyit kiadnak,

különben nem tud a szervezetbe megfelelő mennyiségű ásványi anyag lerakódni.

Az állatok takarmányozásánál tehát a kellő mennyiségű ásványi anyagok felvételéről gondoskodnunk kell.

A háziállataink táplálására szolgáló takarmányok a konyhasó, mész és foszfor kivételével kellő mennyiségben tartalmazzák mindazokat az ásványi anyagokat, melyekre az állat szervezetének szüksége van. A konyhasó és mész azonban igen gyakran, a foszfor pedig egyes ritkább esetekben nincs elegendő mennyiségben a feletetendő takarmányban, miért is ezeket pótolnunk kell.

A konyhasónak több fontos szerepe van. Fontos szerepet tölt be, mint ízesítő anyag. Elénkíti az anyagcsere folyamatokat, meggátolja az anyagcserezavarok beálltát. Serkentőleg hat az emésztőszervek mirígyeinek működésére és ezáltal fokozza az emésztőnedvek elválasztását, minek következtében elősegíti a táplálék tökéletesebb megemésztését. Anyagot szolgáltat az emésztéshez szükséges gyomorsav fontos alkotórészének a sósavnak képződéséhez. Szerepe tehát fontos és sokoldalú. Mivel a konyhasó egyike azoknak az ásványi anyagoknak, melyet az állat a takarmányában a legtöbb esetben nem kap elegendő mennyiségben, pótlásáról úgyszólván kivétel nélkül külön kell gondoskodnunk.

Állataink konyhasószükségletének kielégítésére az e célra külön gyártott és olcsóbb áron beszerezhető, vörösszínű, úgynevezett denaturált sót (marhasót) használjuk, mely kocka vagy téglalakban préselve és poralakban kapható. Ha porsót használunk, akkor megfelelő sóadagot a mindennapi abrakba vagy más takarmányba keverve adjuk az állatnak, a préselt sót pedig állandóan az állatok előtt tartjuk, a vályúba vagy az úgynevezett sózólámpásokba helyezve, hogy az állatok akkor és annyi sót nyaljanak, amikor azt kívánják és amennyire szükségük van. A hosszabb időközönkénti (hetenként egyszer) nagyobb sóadagokkal végrehajtott sózás helytelen, sőt veszélyes eljárás.

Gazdasági háziállataink átlagos napi

sószükséglete: szarvasmarhánál 20–40, lónál 15–20, juh-, kecske- és sertésnél 5–10 gramm.

A túlságos sok konyhasó és az ezzel járó túlzott vízfelvétel hátrányosan hat a szervezetre.

A konyhasóhoz hasonlóan igen fontos az állat szervezetére nézve, hogy takarmányában elegendő mész és foszfor legyen, mert különösen a csontozat zömét e két anyag képezi. Minthogy a takarmányok egy része csak nagyon kevés meszet, illetve foszfort tartalmaz s ezek mennyiségének is csak mintegy 30–35 százaléka megy át az állati szervezetbe, az állatok mész- és foszfor-szükséglete gyakran nem talál fedezetet, így azok pótlásáról külön is kell gondoskodnunk.

Különösen sok meszet és foszfort igényelnek a fiatal állatok, mert ezek csontozata rohamosan fejlődik, továbbá a vemhes állatok, amelyeknél a magzat kifejllesztéséhez szükséges igen sok csontképző anyag. Ugyancsak tekintélyes a mész és foszforszükséglete a tejelőállatnak is, mert a tej szintén tartalmaz ilyen sókat.

A mész és foszfor huzamosabb ideig való hiánya következtében a fiatal állatok angolkórosak lesznek. Az angolkóros állat csontozata lágy, hajlékony marad, mert a táplálék mész- és foszforhiánya következtében nem rakódik belé elég ásványi anyag s ezért nem lesz elég kemény és az egyre fejlődő test súlya alatt elhajlik, meggörcsül. A kifejlődött állatoknál a mész és foszforhiánya következtében csontlágylás áll elő, mert a szervezet a méshiányt úgy pótolja, hogy a csontjaiba már lerakódott meszet kivonja, minek következtében a csontok meglágynak és elgörbülnek, törékennyé válnak.

Hiba azonban az is, ha foszforsav fölös mennyiségben kerül a szervezetbe, mert ebben az esetben a fölös mennyiségű sav lekötésére nemcsak a takarmányban lévő méshók használatnak fel, hanem az állat szervezete a csontszövetében már lerakódott meszet is kénytelen igénybe venni és ennek következtében több meszet választ ki a szervezetéből, mint amennyit a takar-

mányból felvett. Hasonló mészelvonó hatása van a sok magnéziumsónak és az oxálsavnak is. sőt az állati szervezetben lerakódó sók mennyiségére döntő befolyást gyakorol a szervezetbe kerülő lúgos hatású alkalisók mennyisége és a táplálék D vitamintartalma is.

Mivel a gazdasági haszonállataink takarmánya, főképen pedig az abrakja mészben szegény, foszforban viszont gazdag, a gyakorlatban a méshány sokkal gyakrabban fordul elő, mint a foszforhiány. A mésh pótlásáról tehát sokkal gyakrabban kell gondoskodnunk, viszont a foszfort csak ritka esetekben kell pótolnunk.

A mésh hiányán szénsavas takarmánymész adagolásával segíthetünk. Az adagolandó takarmánymész a gyakorlatban legegyszerűbben az etetendő takar-

mány mésztartalma szerint abrakkilogrammonként állapíthatjuk meg. Az abrak minden kilogrammjára 10—20 gramm meszet adagolunk. Kevesebbet — 10 grammot — akkor, ha az állat elegendő mennyiségű, természetből mészben gazdag takarmányt (jóminőségű szénát, zöldtakarmányt) is fogyaszt, többet — 20 grammot — akkor, ha az állat főleg csak mészben szegény takarmányokat (sok szalmát, répát, burgonyát, esőázott szénát, répaszeletet, stb.) kap.

A foszfort mesterségesen főként csak azoknál az állatoknál kell pótolnunk, amelyek abrakot nem fogyasztanak. A foszforhiány pótlására az úgynevezett precipitált foszforsavas meszet vagy a csontlisztet használjuk, a szénsavas méshhez keverve előbbiből egyharmad, utóbbiból kétharmadrész mennyiségben.

I R O D A L O M

A Tekintetes Úr sírkövei

Írta: Simon Imre IV. é. n.

(Folytatás.)

— No — fordult egyszerre hozzá a tekintetes úr. — Ez már baj. De hát van-e valamije?

— Van hát! -- szolt örvendezve a keserű férfi. — Hogyne lenne. Harminc darab sírkövem van. Kicsik, nagyok. Olyan is, ami keresztény embernek való, meg olyan is, amilyen a zsidóknak kell. Szívesen odaadom a Tekintetes Úrnak a bér fejében.

A tekintetes úr meghökkent. Harminc darab sírkő egyszerre. Mikor a temetőt is elkerüli, hacsak lehet. Hm, hm, dehát nem volt mit tenni. Veszett fejsze nyele. Megegyezett a halál által megkontremínált kőfaragóval és ökrös szekeret küldött a kövekért, amelyek hamarosan meg is érkeztek és amelyeket, addig is, míg valami történnék a szérűskert sarkában helyeztek el. A gúlák, kereszték, táblák és eltört fejű oszlopok nyugodtan álltak ott, annyira hűen és készen, hogy csak alájuk kellett volna feküdni. A te-

kintetes úr borzadozva nézte a furcsa temetőt, míg a cselédség messze elkerülte a szérűskertet. Hiába, egyszerű embernek nem jó komázni a halállal.

Mondani sem kell, hogy a sírkövek megérkezése óta a tekintetes úrnak nem volt egy nyugodt perce sem. Mit lehetne csinálni? — törte a fejét — Ugyan mit? Hiszen utóvégre is nem állhat neki sírkövet árulni. De ha neki is állna, ki biztosítja őt arról, hogy az ő kedvéért hamarabb halnak a népek, mint Jánosért? Tűnődve lődörgött naphosszat és nem egyszer húzta a fejére a takarót éjszaka, amikor az átkozott kövek eszébe jutottak. Még álmodott is velük. Mint szörnyen gazdag úr szerepelt ezekben az álmokban, akinek harminc sírja is van és abba fekszik, amelyikbe akar. Rettenetes volt.

Időközben az Irénke esküvői előkészületei rohamosan haladtak a befejezés felé. A kelengye együtt volt, a berendezés átadásának napját kitűzték és már

az útleveleket is visszaküldték a meggyétől. Csak egyes apróbb elintézni valók maradtak még hátra. Olyanok, amelyek ősidők óta a családfők gondjai. Mint a borok beszerzése és a cigányok szerződtetése. Megkapva az ezirányú felszólítást magához is hívatta a tekintetes úr Dulkót, a cigányprímást, hogy vele az esküvő zenei ellátását megtárgyalja. Eközben pedig azt az anyagi áldozatot latolgatta, amelybe az esküvő eme része fog kerülni.

Hogy így sétálgatva magában számíthat, egyszerre csak ismét megpillantja a sírköveket.

— Hogy az ördög vigyen el benneteket a pokolba, ahová illettek — fakadt ki az öreg mérgesen. — Még ma összetöretlek mindnyájatokat. Aztán majd beépítünk valahová benneteket. Onnan vigyoroztatok. És már indul is a gazdasági udvar felé kiadni a kivégzési parancsot, amikor szemközt jön vele Dulkó a cigányprímás. Dulkó érdemes, értelmes ember, de szerfelett kíváncsi. Most is meglátva a sírkögyűjteményt, kíváncsian nézegeti.

— De sok szép köve van a Tekintetes Úrnak — mondta elismerően. Kik fekszenek alattok?

No! a tekintetes urat előnti az epe. Még hogy kik? Ámde hirtelen elmosolyodik. Kész a terv. Két legyet egy csapásra. Legott ki is veti a horgot. Szép kövek mi? — kérdi.

A cigány szeme felcsillan.

— Szépek, de nagyon.

A tekintetes úr hangja pártfogóan cseng.

— No cigány itt az alkalom. Ha szépen muzsikáltok a lakadalmon, mind-

egyikötők választhat eg követ. Amelyik tetszik neki.

— Tréfál a Tekintetes Úr — lelken-dezik a cigány.

Az úriember hangja komolyra fordul.

— Nem én fiam. Szavamra mondom. Mindegyik vihet egy követ.

— Pénzt nem kapunk?

— Azt nem. Vagy pénzt, vagy követ. De jól gondold meg. Melyik cigánynak van ilyen szép sírköve? Talán még a királynak sincs.

Dulkó habozik, vakaródzik.

— Az már igaz. — És vágyakozva nézi a gyűjteményt.

— Aztán a pénz elfogy, — folytatja a tekintetes úr, — de a kő az marad.

Nem akarom tovább részletezni az alkut. Az egyességet hamar megkötötték, mint minden olyan alkut, ahol a felek azt hiszik, hogy a másikat becsapták. Étél, ital és azonfelül mindenkinek sírkő. Választás és tetszés szerint. Először a primás választ, utána a cimbalmos. Legutoljára a bőgős. A cigányok boldogan távoztak.

És így történt, hogy az Irén kisasszony lakodalmán szinte szokatlan hévvel játszott a banda, amely ekkorra csodálatosan megnövekedett. Legalább erre enged következtetni a tekintetes asszony megjegyzése.

— Én úgy tudom, hogy Dulkóék csak öten vannak. Pedig itt van tán húsz cigány is. Majd sokat kérnek.

A tekintetes úr rejtélyesen mosolygott.

— Nem baj az szívem — mondta könnyelműen, míg a felesége megütközve nézett rá — hiszen nem mindig van lakodalom.

P A T A K

Írta: Simon Imre IV. é. n.

Nem irigylem a nagy folyókat,
Melyekre vashidakat raknak.
Jobb én nekem, akit át lépnek,
Jobb én nekem, a kis pataknak.

A térképbe be nem rajzolnak,
Nagy dereglyék rajtam nem úsznak,
Csak levelet ringatok összel,
Más élet terhét nem cipelem.

Szálló fecske kis szárnya érint,
A lelkem enyhén fodrozódik,
S viszem, viszem örök vizekre
Csöndes álmok papírhajóit.

ÖREGGAZDÁK

Rovatvezető: Lászlóffy István képzett gazda, korelnök.

Az „Aranykalász” első száma után hamarosan a második is megjelenik, hogy az időmulasztást behozzuk. Eddig még kevés öreggazda közölte velem a lapra vonatkozó megfigyeléseit. Annyit azonban már eddig is megállapított több öreggazdatársam, hogy a humoros rész kihagyása helyes gondolat volt, mert ezáltal több hely jut a komoly dolgoknak. Örömmel látná a szerkesztőség, ha az öreggazdák cikkei még gyakrabban jelenhetnének meg a lapban, ezért arra kérlek, hogy minél többen küldjeteik cikkeket akár a szerkesztőség, akár az én címemre.

Felhívjuk öreggazdatársaink figyelmét, hogy a M. Kir. Baromfitenyésztő Szakiskola (Gödöllő) 1936. évtől kezdődően minden évben február 1-től július 31-ig 6 hónapos elméleti és gyakorlati tanfolyamot tart olyan tanintézetet végzett gazdák részére, akik gazdasági állásokban óhajtanak elhelyezkedni. A szakiskola a tanfolyam tartama alatt ingyenes ellátást biztosít azoknak a résztvevőknek, akik ennek fejében hajlandók minden munkát végezni. A tanfolyamhallgatók 6 hónapi oktatás után vizsgát tesznek és bizonyítványt kapnak. A baromfitenyésztő szakiskola igazgatósága e tanfolyamokra csak a tanintézet igazgatósága által ajánlott jó előmenetelű, szorgalmas, szegénysorsú és elsősorban hadi- vagy egyéb árva gazdaifjakat vesz fel s a felvetteket lehetőleg állásokba is helyezi. Aki tehát e tanfolyamokra felvételt kívánja magát, ebbeli szándékát idejében jelentse be tanintézetünk igazgatóságánál. Tekintettel arra, hogy az utóbbi években mind több és több gazdaság kezd baromfitenyésztéssel is intenzívebben és szakszerűbben foglalkozni s mivel e gazdaságok minden esetben az állások betöltésénél előnyben részesítik, sőt ki is kötik a baromfitenyésztésben való szakképzettséget, az elhelyezkedni kívánóknak jól felfogott

saját érdekeik is kívánatosak teszik a jelzett tanfolyam elvégzését.

Oravec Pál 1930–31. tanévben végzett öreggazda, aki a tanintézet elvégzése és a katonai év kitöltése után két és egynegyed évig működött Laszkáry Gyula romhányi földbirtokos gazdaságában, mint gazdasági gyakornok s ahol szorgalmával, alkalmazkodásával kenyéradó gazdája teljes meglegedését is kiérdemelte, ez év februárjában állását megváltoztatta és a nagyobb, intenzívebb, özv. Sváb Sándorné tulajdonát képező diósjenői uradalomban helyezkedett el. Állásváltoztatásának fő oka, hogy új helyén jobb fizetést kap, de szívesen cserélt állást azért is, mert új helyén több oldalú gyakorlatszerzésre van lehetősége. Örömkünknek adunk kifejezést, hogy sikerült jobb állást kapnia s kívánjuk, hogy új állásában is sikeresen és eredményesen működhessen.

Szepesynek üzenem, hogy a sárgulás után írt lapomra még mindeddig nem válaszolt. A kérdéses cikket visszaküldjem? Hogy állsz a tanfolyammal? Írj!

Eröss közli, hogy hosszú ideig fekvő beteg volt a gyakorlatozás közben szerzett sérülése következtében. Mindnyájunk nevében teljes gyógyulást kívánok. A megígért látogatásodat örömmel várjuk.

Debrecenitől, Pápaítól és Márkustól legalább annyit elvártam volna, hogy megígért látogatásuk elmaradásáért kimentik magukat.

Miklóssy, Fodor és Albert végre már teljesítették ígéretüket.

Többeknek üzenem, hogy Kállay tanár úr házasságáról én is hallottam és igaz is. Az Öreggazda Szövetség és magam nevében ezúton fejezem ki jókívánataimat.

A Mezőgazdasági Kiállításban több, mint 700 búzaminta hirdeti a magyar búzatermelés fejlődését. A tudományos felkészültséggel folytatott nemesítés, akcióra fordított áldozatok busásan megérülnek.

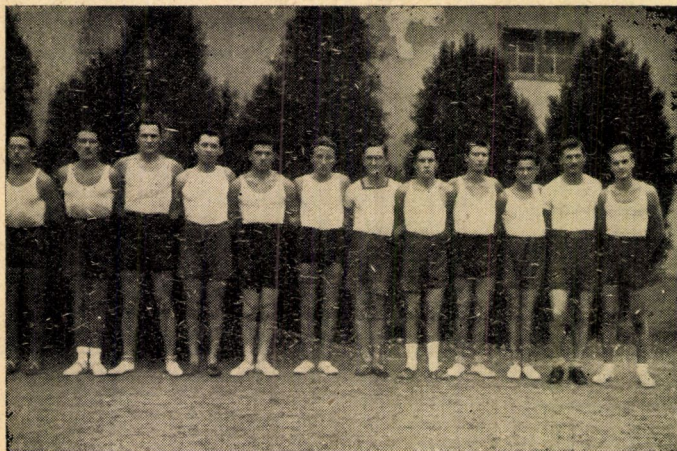
B. H. K.

H Í R E K

Október 6. megünneplése. A tanintézet gazdaiifjúsági önképzőköre a 13 aradi vértanú emlékének ez évben is a szokásos díszközgyűlés keretében adózott. Az ünnepélyen Csabai Kálmán főigazgató úr vezetésével megjelent az egész tanári kar és a tanulóifjúság teljes számában. Adíszközgyűlés műsora a következő volt: 1. Beethoven-Gyászinduló: előadta az ifjúsági szalonzenekar Simonka István IV. é. n. vezetésével. 2. Ünnepi beszéd: elmondta Barabás László IV. é. n., ifjúsági elnök. 3. Gegus-Október 6. szavalta: Sebő Ernő III. é. n. 4. Himnusz: énekelte az ifjúsági énekkar Rohoska Géza karnagy úr vezényletével.

Október 6-ki kegyeleti stafétát ez évben is a tanintézet atlétái nyerték és pedig óriási fölényrel. A verseny távja 10x200 méter volt. Az idén a tanintézet két csapattal vett részt a versenyen, s mindkét csapat elsőnek ért a célba. A junior csapatban indultak: Lénárt József II. é. n., Szepesy László III. é. n., Mándy Lóránt IV. é. n., Karwinsky Ottó I. é. n., Mészáros András III. é. n.,

Sárváry László II. é. n., Kálmán György I. é. n., Koos Endre II. é. n., Pesti Gerzson III. é. n. és Szabó Zoltán III. é. n. A junior csapat mindjárt a startnál előretört és előnyét a verseny egész folyamán növelte, úgyannyira, hogy Szabó Zoltán mintegy 100 méter előnnyel ért a célba, a főgimnázium erősen küzdő finiselője előtt. A szenior csapatban indultak: Lénárt József II. é. n., Tóth György III. é. n., Batta Lajos II. é. n., Karwinsky Ottó I. é. n., Cs. Darab József III. é. n., Koos Endre II. é. n., Keresztes Károly II. é. n., Pesti Gerzson III. é. n., Szabó Zoltán III. é. n. és Sebő Ernő III. é. n. A szeniorok versenyét is biztosan nyerte a tanintézet csapata a levente és a SzUTE egyesített csapata előtt, annak ellenére, hogy a szenior csapat fele a juniorban is indult. A tanintézet szenior csapata előnyét az egész versenyen megőrizte s Sebő Ernő körülbelül 30—40 méter előnnyel ért célba. Ezzel a szép és nemes győzelemmel atlétáink ismét bebizonyították tudásukat, rátermettségüket. A verseny után ünnepélyes keretek között történt az érmek kiosztása, majd következett a hősök szobrának megkoszorúzása, végül a csapatok tisztelgésül díszmenetben vonultak el a hősi emlékmű előtt.

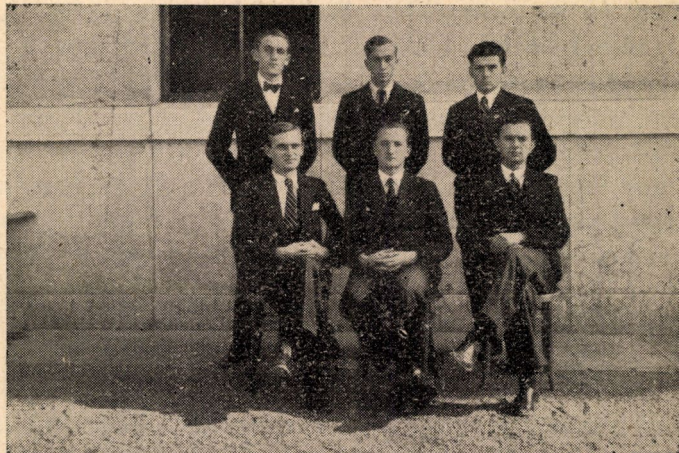

A kegyeleti staféta győztes csapata:

A csapat tagjai balról: Sebő Ernő, Szabó Zoltán, Pesti Gerzson, Koos Endre, Mészáros András, Kálmán György, Sárváry László, Mándy Lóránt, Cs. Darab József, Tóth György, Lénárt József és Karwinsky Ottó tanintézetinövendékek

Az »Aranykalász« VI. évfolyamának szerkesztői :

ülnek balról: Zs. Győri
István felelős szerkesztő,
Krausz Gyula főszerkesztő,
Kis István főmunkatárs,
állanak balról: Kocsis La-
jos, Simon Imre és Mészá-
ros András főmunkatársak

Gazdász—diák futballmérkőzés. Az ok-
tóber 12-én megtartott gazdász—diák fut-
ballmérkőzés eredménye 2 : 2, félidő 2 : 1.
Góllövők a tanintézet csapatából Nagy
Sándor III. é. n. 1, Seeharz Guidó III.
é. n. 1. A tanintézet csapata a követ-
kező fellállásban állott ki a mérkőzésre.
Horváth Lajos IV. é. n. — Koos Endre
II. é. n., Szepeszy László III. é. n. —
Urbán László II. é. n., Sebő Ernő III.
é. n., Orbázi Imre II. é. n. — Vámos
János III. é. n., Kis István IV. é. n.,
Bíró Endre III. é. n., Nagy Sándor III.
é. n., Seeharz Guidó III. é. n. Tartalék :
Nagy Sándor I. é. n. A nagyszámú
drukkoló gazdász és diák jelenlétében
megtartott mérkőzés döntetlen eredménnyel
hozott. Mindkét félidő erős iramú volt.
Az első gól a diákok hálóját érte Nagy
Sándor III. é. n. lövéséből. Ezután a
diákok egyenlítettek. Az első félidő har-
madik gólja ismét a diákok hálójába
került Seeharz Guidó III. é. n. fejelésé-
ből. A második félidőben a kétségtele-
nül jobb összjátékkal küzdő gimnazisták
csapata erősen szorongatta a gazdászok
kapuját, de a kiegyenlítő gólt egészen
a játék végéig megakadályozta Horváth
Lajos IV. é. n. kitűnő kapusjátéka. Hor-
váth Lajos volt a mezőny legjobb em-
bere. A kiegyenlítő gól a második fél-
idő utolsó perceiben esett szabadrugás-
ból. A gazdász csapat csatársorának
gyenge összjátéka a legjobb játékos be-
tegségének tudható be.

**A tanintézet tanulólétszámának gyara-
podása.** A tanintézet tanulóinak létszáma
az elmúlt években is évről-évre szapo-
rodott, de különösen öröndetes szapo-
rodás volt észlelhető az idén. Az első
évfolyamra ugyanis 47, a másodikra 37,
a harmadikra 26 és a negyedikre szin-
tén 26 tanuló iratkozott be. Az 1935—36.
tanévre beiratkozott összes tanulók lét-
száma tehát 136.

**Öntözési kísérletek beállítása a bikazu-
gi tangazdaságban.** A magyméltóságú föld-
művelésügyi Miniszter Úr intézetünk bika-
zugi tangazdaságában 112 k. holdon
különböző típusú öntözési kísérletek
beállítását határozta el. E kísérletek
munkálatai már meg is kezdődtek és
előre láthatóan tavaszra be is fejeződnek.
Az öntözési kísérletek beállításával nem
csak a gazdaság belterjessége fokozódik,
hanem a tanulószám gazdasági kiképzé-
sének tökéletesítése, szélesbbitése szem-
pontjából is nagy haladást jelent. Az
öntözés kérdése hazánkban ugyanis még
a kezdet stádiumában van s a szakok-
tatási intézmények tanulóinak eddig még
nem igen volt alkalmuk ezzel a kérdéssel
behatóbban foglalkozni, nem volt mód-
juk azzal gyakorlatilag megismerkedni.
Az öntözési kísérletek beállítása mind-
ezt most lehetővé teszi. Ezzel kapcso-
latban beszámolunk arról a másik ör-
öndetes és jelentős tényről is, hogy
folyamatban van a bikazuji gazdaság-
nak villanyárammal való ellátása is.

Atlétikai mérkőzés a gazdasági tanintézet és az evangélikus főgimnázium növendékei között. Október hó 26-án, szombaton, a gazdasági tanintézet III. éves növendékei barátságos atlétikai mérkőzést tartottak a helybeli evangélikus főgimnázium legerősebb atlétosztályának, a VIII. osztálynak, növendékeivel. Az eredmények a tanintézet III. éves növendékeinek jó formáját árulták el, míg a főgimnázium VIII. osztályának növendékeinél hanyatlás volt látható. A részletes eredmények a következők: I. 100 méteres síkfutás: 1. Sebő Ernő (gazdász) 12'0, 2. Pesti Gerzson (gazdász) 12'2, 3. Csuti József (gimnazista) 12'3. Pesti Gerzson pályaelhagyás miatt diszkvalifikáltatott. II. 4x100 méteres staféta: 1. gazdaszok (Mészáros András, Pesti Gerzson, Szabó Zoltán és Sebő Ernő) 47'9, 2. gimnazisták (Vető István, Ungár György, Csuti József és Liszka Nándor) 48'4. III. Svéd-staféta: 1. gazdaszok (Pesti Gerzson, Szabó Zoltán, Tóth György és Sebő Ernő) 2'11'8, 2. gimnazisták (Liszka Nándor, Ungár György, Csuti József és Vető István) 2'16'7. A gazdasági tanintézet III. éves növendékeinek utolsó embere, Sebő Ernő már 25 méteres előnnyel kapja a bótot és így nagy fölényrel nyeri meg a versenyt. IV. Távolugrás: 1. Sebő Ernő (gazdász) 553 cm, 2. Csuti József (gimnazista) 518 cm, 3. Bárány József (gimnazista) 502 cm. A gyenge eredmények a pálya rossz állapotának tudhatók be.

Sebő Ernő csak egyszer ugrott. V. Magasugrás: 1. Csuti József (gimnazista) 165 cm, 2. Kálmán István (gazdász) 150 cm, 3. Sebő Ernő (gazdász) 140 cm. Csuti József igen szépen ugrott, a 170 cm-t alig verte. VI. Súlydobás: 1. Sebő Ernő (gazdász) 10'76 méter, 2. Liszka Nándor (gimnazista) 9'98 méter, 3. Kálmán István (gazdász) 9'87 méter. VII. Gerelyvetés: 1. Bárány József (gimnazista) 44'25 méter, 2. Sebő Ernő (gazdász) 42'11 méter, 3. Kálmán István (gazdász) 40'15 méter. Bárány József gimnazistának volt egy 50 méteren feüli dobása is, de kilépés miatt ez a dobás diszkvalifikálva lett. VIII. Diszkoszdobás: 1. Sebő Ernő (gazdász) 34'25 méter, 2. Bárány József (gimnazista) 32'89 méter, 3. Csuti József (gimnazista) 29'31 méter. A Sebő Ernő 34'25 méteres diszkoszdobása tanintézeti rekord. Sebő Ernő különben is az egész versenyen igen jó formában volt és szép eredményeket ért el.

Élénk volt a szarvasi őszi vásár. Az október 18., 19. és 20-án Szarvason megtartott őszi országosvásár élénk forgalmú volt. A hasítottkörülműeknél szép felhajtás mellett az árak tartottak voltak. A lóvásáron is kielégítő volt a felhajtás, de a kereslet gyenge volt.

„Aranykalász” ifjúsági, gazdasági, irodalmi, időszaki lap, szerkesztőség és kiadóhivatal: Szarvason, a M. Kir. Középfokú Gazdasági Tanintézetben, Petőfi utca 2. Telefon 88.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Csabai Kálmán főigazgató.

Pálfi Sándor divatcipész

Szarvas (Gazdasági Tanintézet mellett)

Megrendelésre mérték után készítem a legkülönbébb cipőket a legújabb divat szerint.

Javítások!

Pontos kiszolgálás!

Kultúra Nyomda Szarvas

Árpád-bazár
Tulajdonos: Kíszel Antal.

Készít: névjegyet, lakodalmi és báli meghívókat, kereskedelmi és egyéb nyomtatványokat, ízléses kivitelben, a legolcsóbb áron.

Demcsák Mária kenyérsütődéje, liszt- és termény-üzlete Szarvas.

Naponta friss házi kenyér kapható. Szolid árak.

Oravecz János angol úriszabósága Szarvas.

A legújabb divat szerint a legolcsóbban és legpontosabban szolgál ki.

Mrena Kálmán cipész Szarvas.

Megrendelésre készít mindennemű cipőket, cipő-felsőrészeket, vállalt javításokat, festéseket, tisztításokat. Saját készítményű cipők raktáron.

Medvegy Miklós a legutóbbi úridivat és egyenruha szabósága. Szarvas, II. ker. 72. szám.

(Matók fényképésszel szemben.)

Reich Jenő vaskereskedő Szarvas.

Vasáruk, kisebb gazdasági gépek, háztartási cikkek nagy raktára, kerékpáralkatrész, gumi legolcsóbb beszerzési forrása.

Elegáns férfiöltönyök divat szerint

Kugyelánál készülnek

Szarvas, II. ker. 17. szám.

Simkó és Feuermann cégnél

beszerezhetők mindennemű bőrkülönlegességek és bőrápoló szerek, a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

Szarvas, Piac tér.

Ifj. Laczó Mihály „Bagolyvár” vendéglője Szarvas.

Olcsó árak! Kitűnő italok! Falussy-jazz!

Miklós József divat-, kötött- és szövöttáru kereskedő, Szarvas, Beliczey út.

Rendkívül gazdagon felszerelt raktárt tart állandóan a legújabb divat- és az összes ruházati cikkekből. — Itt vásároljon, ha elegáns akar lenni!

Ha nem ízlik bablevese

Réthy-ecetet tegyen bele,

Mert a madár is azt csicsergi az ágon,
Hogy **Réthy-ecet** legjobb a világon.

Réthy-ecetgyár Szarvas, Telefon 39.

Farkas Flórián férfi- és nőifodrász Szarvas, GISZ-épület

Hajvágás, borotválás, ondolás. Előzőkeny kiszolgálás. Olcsó árak!

Özv. Perczel Jánosné

cukrászdája, Szarvas, Horthy Miklós út.

A legkitűnőbb friss cukrászsütemények, cukorkák, fagyaltok állandóan kaphatók, tortákat és süteményeket rendelésre is készít.

Özv. Holéczy Gusztávné

fűszer- és csemegekereskedése, Szarvas,

(Horthy M. út.) A összes fűszerek, cukorkák, sajtok, déli gyümölcsök, konzervek, borok legelőnyösebb beszerzési helye. Előzőkeny és pontos kiszolgálás! Szolid árak.

Berger Margit modern fényképészeti műterme, Szarvas.

Fényképfelvételek, nagyítások, amatőr felvételek kidolgozása olcsó áron elsőrendű kivitelben készülnek. (Melis-féle ház).

Róth Béla fényképész és festő, Szarvas, Horthy Miklós út 115. szám.

Fényképfelvételek már 80 f-ért készülnek Saját ház.

Fleischer Jenő órák és ékszerész, Szarvas, Horthy M. út

Órák, gyűrűk, láncok, cigarettaszelencék, divatos fazonokban, olcsó árakért kaphatók. Órajavítások jótállás mellett készülnek.

Gross Sándor üveg- és porcellánkereskedése

Szarvas, Piac tér

Fényképek, festmények és gobelin kézimunkák szakszerű és legolcsóbb keretezése.

Kovácsik Pál fűszer- és csemegekereskedő, Szarvas.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát fűszer-, csemege-, festék- és vegyesárukban.

Korbely Samu úriszabó, Szarvas Horthy Miklós út 13.

Kitűnő szabás, pontos kiszolgálás, olcsó árak. Divatos szövetek állandó nagy raktára. Tanintézeti sapkák készítése.

Székely Mór órák és ékszerész Szarvas. — Árpád-bazár.

Arany és ezüst ékszerek állandó, gazdag választékban! Garantált órajavítás.

Füzetek, írószerek, tanszerek, gazdaság-levélpapírok nagy választékban kaphatók:

Nagy Sándor papírkereskedésében

(A Gazdasági Tanintézet közelében.)

PHILIPS rádió, gramfon a legújabb lemezekkel gyári áron, villamos háztartási cikkek, rezsó, tejteafőzők, továbbá gyermekkocsik, csillárok, éjjeliszekrényekre lámpák és villamoségők legolcsóbban beszerezhetők **Stefáni műszerész**

villamossági és rádió szaküzletében Szarvas

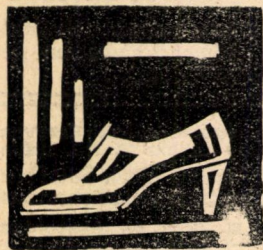
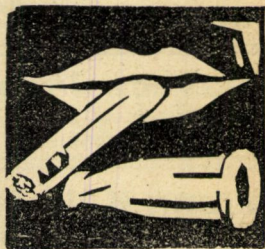
„ARANYKALÁSZ”-hüvely

csak

legújabb öngyújtók

Novodomszky-trafficban

Szarvas, Piac-tér

SZARVASON a legjobb és legszebb női-, férfi- és gyermekcipők

H a n ó n á l

kaphatók. Árban és minőségben vezet

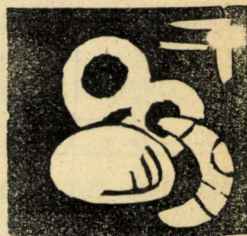
Szarvas, Hitelbank-épület Községházával szemben.

Piros József

Megrendelésre mindenféle zsúrkenyeret, kuglófot, grahamkenyereket szállít.

első fehérkenyér-sütődéje

Szarvas

Szarvason legjobban ajánlható a

VADÁSZKÜRT szálloda és vendéglő

II., Deák Ferenc utca 111. szám.

Kényelmes, tiszta vendégszobák.

Kitűnő magyar konyha.

Kitűnő bajai borok.

Figyelmes, előzékeny kiszolgálás.

Mérsékelt polgári árak.

Olcsón vásárolhat rádiót, csillárt, villamossági felszerelési cikkeket, villamos főzőt és vasalót, traktorhoz és cséplőhöz

SKF golyós- és görgőscsapágyakat,

csapágyzsírt, motorolajat, legújabb hanglemezeket

Szarvas Árvaház-épület

Dankó János műszerésznél

NAGY SÁNDOR

könyv-, zenemű-, írószer-, rajz- és papírkereskedő
sportcikkek legolcsóbb beszerzési forrása,

könyvnyomdavállalata, könyvkötészete

Szarvas, Horthy Miklós út 9. sz.

Telefon 16. (a Gazdasági Tanintézet közelében.)

Ifj. SZTREHOVSZKY MÁRTON

rádiótechnikai és villamossági szaküzlete

SZARVAS — PIACÉTER.

Philips, Standard és Orion rádiók, gramfonok és lemezek, csillárok,
varrógépek, motorkerékpárok és alkatrészek nagy raktára. Kedvező
részletfizetés! — Díjtalan bemutatás! — Javítás jótállással!

Wigner Sándor

Központi Szállodája

Szarvas

Olcsó, tiszta szobák!

Kitűnő étterem!

Cigányzene! Jó borok!

Olcsó árak!

Dalos Sámuel úriszabó

Szarvas, Horthy Miklós út 5. sz.

az elegáns urak szabója.

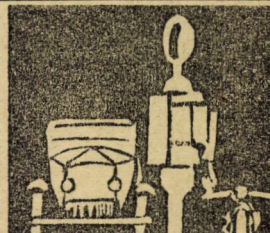
Kitűnő szabás, olcsó árak. Kedvező részletfizetési feltételek.

Benzintöltő-állomás

Szarvas. Újtemplommal szemben

Autókhoz, traktorokhoz, motorkerékpárokhoz csak
világhírű SHELL benzint és olajat

használjon! A jó üzemanyag meghosszabbítja a gép élettartamát

Demcsák Pál

mészáros
és hentes

Szarvas — Beliczey-út 9. szám

Ajánlja kitűnő és ízletes henfesáruit.

Állandóan kapható friss sertés-, marha-, borjú- és birkahús,
továbbá elsőrendű szalonna, tepertő és disznósajt. :- :- :-

Az összes iskolaszerek legolcsóbb bevásárlási helye a
Müller-könyvkereskedés

Szarvas (Postával szemben)

Könyveket szép és tartós kivitelben olcsón köt

„Hattyú”-Illatszertár
 Szarvas, Piac-tér

A legkitűnőbb kölni-vizek, szappanok, fésűárak
 piperecikkek, gyógycukorkák, fényképészeti cikkek
 és vegyszerek a legjutányosabb árban kaphatók

Csillárok, izzók, zsinórok, szigetelőlemezek és rádiók raktára

SZÜCS JÓZSEF

elektrotechnikai, fémcsiszoló és nikkelező üzeme

„Villám”-hőpárnák gyára

Speciális javítóműhely

Mágnesezés

SZARVAS (SZÍNHÁZZAL SZEMBEN).

Gáspár-malom

Szarvas

Utólérhetetlen minőségű őrleményeit

és péküzemének ízletes készítményeit jutányos áron

hozza forgalomba. Állandó nagy raktár!

Legolcsóbb bevásárlási forrás

UNGÁR DIVATÁRUHÁZA

Szarvas, Piac-tér

Kész férfiruhák, felöltők, bőrkabátok, női és férfi divat-
 szövetek, selymek, mindennemű textilárak nagy raktára

Schlesinger Sámuel

épületfa- és tűzianyagkereskedése

Nagy raktár, leszállított órak, házhozszállítás,
 pontos kiszolgálás. Kedvező fizetési feltételek

